Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (druhá komora)

z 23. septembra 2015 *

„Mimozmluvná zodpovednosť — Dumping — Dovoz určitých upravených alebo konzervovaných citrusových plodov s pôvodom v Číne — Nariadenie (ES) č. 1355/2008 vyhlásené za neplatné Súdnym dvorom — Škoda, ktorú údajne utrpela žalobkyňa po prijatí nariadenia — Žaloba o náhradu škody — Vyčerpanie vnútroštátnych opravných prostriedkov — Prípustnosť — Dostatočne závažné porušenie právnej normy, ktorá priznáva práva jednotlivcom — Článok 2 ods. 7 písm. a) nariadenia (ES) č. 384/96 [teraz článok 2 ods. 7 písm. a) nariadenia (ES) č. 1225/2009] — Povinnosť náležitej starostlivosti — Príčinná súvislosť“

Vo veci T-205/14,

I. Schroeder KG (GmbH & Co.), so sídlom v Hamburgu (Nemecko), v zastúpení: K. Landry, advokát,

žalobkyňa,

proti

Rade Európskej únie, v zastúpení: J.-P. Hix, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci pôvodne D. Geradin a N. Tuominen, neskôr N. Tuominen, advokáti,

a

Európskej komisii, v zastúpení: T. Maxian Rusche a R. Sauer, splnomocnení zástupcovia,

žalovaným,

ktorej predmetom je žaloba o náhradu škody smerujúca k získaniu náhrady škody údajne utrpenej prijatím nariadenia Rady (ES) č. 1355/2008 z 18. decembra 2008, ktorým sa ukladá konečné antidumpingové clo a s konečnou platnosťou vyberá dočasné clo uložené na dovoz určitých upravených alebo konzervovaných citrusových plodov (najmä mandarínok atď.) s pôvodom v Čínskej ľudovej republike (Ú. v. EÚ L 350, s. 35), vyhlásené za neplatné rozsudkom z 22. marca 2012, GLS (C-338/10, Zb., EU:C:2012:158),

VŠEOBECNÝ SÚD (druhá komora),

v zložení: predsedníčka komory M. E. Martins Ribeiro, sudcovia S. Gervasoni (spravodajca) a L. Madise,

tajomník: C. Heeren, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 17. marca 2015,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: nemčina.

Rozsudok

Právny rámec

1 Článok 2 ods. 7 písm. a) nariadenia Rady (ES) č. 384/96 z 22. decembra 1995 o ochrane pred dumpingovými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskeho spoločenstva (Ú. v. ES L 56, 1996, s. 1; Mim. vyd. 11/010, s. 45), v znení zmien a doplnení (ďalej len „základné nariadenie“) [ktoré bolo nahradené nariadením Rady (ES) č. 1225/2009 z 30. novembra 2009 o ochrane pred dumpingovými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskeho spoločenstva (Ú. v. EÚ L 343, s. 51, korigendum v Ú. v. EÚ L 7, 2010, s. 22)] stanovuje:

„V prípade dovozov z krajín s iným ako trhovým hospodárstvom… sa normálna hodnota určí na základe ceny alebo vytvorenej hodnoty v tretej krajine s trhovým hospodárstvom alebo na základe ceny z takejto tretej krajiny voči iným krajinám vrátane Spoločenstva, alebo ak toto nie je možné, na inom odôvodnenom základe, vrátane ceny skutočne zaplatenej alebo bežne platenej v Spoločenstve za podobný výrobok, ktorá sa v prípade potreby riadne upraví tak, aby zahŕňala primerané ziskové rozpätie.

Vhodná tretia krajina s trhovým hospodárstvom sa vyberie vhodným spôsobom, pričom sa vezmú do úvahy spoľahlivé informácie dostupné v čase výberu. Do úvahy sa vezmú aj lehoty; ak je to vhodné, použije sa tretia krajina s trhovým hospodárstvom, ktorá je predmetom toho istého prešetrovania.

Prešetrované strany sú informované krátko po začatí prešetrovania o predpokladanej tretej krajine s trhovým hospodárstvom a majú 10 dní na vyjadrenie pripomienok.“

Okolnosti predchádzajúce sporu

2 Dňa 20. októbra 2007 Komisia Európskych spoločenstiev zverejnila oznámenie o začatí antidumpingového konania týkajúceho sa dovozu určitých upravených alebo konzervovaných citrusových plodov (najmä mandarínok atď.) s pôvodom v Čínskej ľudovej republike (Ú. v. EÚ C 246, s. 15).

3 Dňa 2. novembra 2007 žalobkyňa, I. Schroeder KG (GmbH & Co.), požiadala Komisiu o zaradenie do vzorky nezávislých dovozcov uvedenej v oznámení o začatí konania.

4 Dňa 4. júla 2008 Komisia prijala nariadenie (ES) č. 642/2008, ktorým sa ukladá dočasné antidumpingové clo na dovoz určitých upravených alebo konzervovaných citrusových plodov (najmä mandarínok atď.) s pôvodom v Čínskej ľudovej republike (Ú. v. EÚ L 178, s. 19).

5 Dňa 18. decembra 2008 Rada Európskej únie prijala nariadenie (ES) č. 1355/2008, ktorým sa ukladá konečné antidumpingové clo a s konečnou platnosťou vyberá dočasné clo uložené na dovoz určitých upravených alebo konzervovaných citrusových plodov (najmä mandarínok atď.) s pôvodom v Čínskej ľudovej republike (Ú. v. EÚ L 350, s. 35).

6 Žalobkyňa zaplatila antidumpingové clo určené v tomto nariadení za svoje vlastné dovozy dotknutého výrobku a potvrdzuje, že zaplatila aj za dovozy uskutočnené prostredníctvom ďalších štyroch dovozcov (ďalej len „ďalšie štyri spoločnosti“).

7 Rozsudkom z 22. marca 2012, GLS (C-338/10, Zb., EU:C:2012:158, bod 36), Súdny dvor vyhlásil nariadenie č. 1355/2008 za neplatné z dôvodu, že Komisia a Rada v rozsahu, v akom určili normálnu hodnotu predmetného výrobku na základe cien skutočne zaplatených alebo splatných v Európskej únii za podobný výrobok bez vynaloženia náležitej starostlivosti požadovanej s cieľom určiť túto hodnotu na

základe cien platených za taký istý výrobok v tretích krajinách s trhovým hospodárstvom, porušili požiadavky vyplývajúce z článku 2 ods. 7 písm. a) základného nariadenia [teraz článok 2 ods. 7 písm. a) nariadenia č. 1225/2009].

8 Žalobkyňa a ďalšie štyri spoločnosti požiadali v nadväznosti na rozsudok GLS, už citovaný v bode 7 vyššie (EU:C:2012:158), o vrátenie ciel zaplatených podľa nariadenia č. 1355/2008. Hlavné nemecké colné úrady vrátili neoprávnene vybraté clá.

9 Žalobkyňa a ďalšie štyri spoločnosti na jeden strane požiadali jednak hlavné colné úrady v Hamburgu-Stadt, Duisbourgu a Krefelde (Nemecko) o zaplatenie úrokov vo výške 0,5 % mesačne za zaplatené antidumpingové clá za obdobie od zaplatenia týchto ciel až do ich vrátenia. Tieto žiadosti zo 6. a 7. novembra 2012 boli zamietnuté rozhodnutím dotknutých hlavných colných úradov z 8. a 23. novembra, 18. decembra 2012 a 3. apríla 2013. Žalobkyňa a ďalšie štyri spoločnosti podali proti týmto rozhodnutiam o zamietnutí sťažnosti. Žalobkyňa na pojednávaní v odpovedi na otázku položenú Všeobecným súdom spresnila, že všetky tieto konania boli prerušené v očakávaní rozhodnutia, ktoré prijal Finanzgericht Hamburg (Finančný súd v Hamburgu) v spore medzi spoločnosťou Hüpeden & Co. (GmbH & Co.) KG a colnými orgánmi.

10 Na strane druhej žalobkyňa listami z 10. decembra 2013 požiadala Radu a Komisiu o náhradu škody vo výške 345 644 eur zodpovedajúcej úrokom za pôžičky, ktoré bola nútená uzavrieť z dôvodu nariadenia č. 1355/2008. Tieto žiadosti boli zamietnuté listom Rady z 31. januára 2014 a listom Komisie zo 14. februára 2014.

11 Komisia navyše v nadväznosti na rozsudok GLS, už citovaný v bode 7 vyššie (EU:C:2012:158), rozhodla opätovne začať antidumpingové konanie, pričom toto opätovné začatie sa týkalo len vykonania záverov uvedeného rozsudku. Rada po ukončení tohto konania prijala vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 158/2013 z 18. februára 2013, ktorým sa opätovne ukladá konečné antidumpingové clo na dovoz určitých upravených alebo konzervovaných citrusových plodov (najmä mandarínok atď.) s pôvodom v Čínskej ľudovej republike (Ú. v. EÚ L 49, s. 29), od 23. februára 2013. V súvislosti s posúdením platnosti tohto nariadenia boli Súdnemu dvoru položené dve prejudiciálne otázky (spojené veci C-283/14, CM Eurologistik, a C-284/14, GLS).

Konanie a návrhy účastníkov konania

12 Žalobkyňa návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 27. marca 2014 podala túto žalobu.

13 Komisia navrhla prerušenie tohto konania, jednak až kým vnútroštátne orgány právoplatne nerozhodnú o návrhoch uvedených v bode 9 vyššie, a jednak a subsidiárne až kým Súdny dvor nerozhodne o prejudiciálnych otázkach týkajúcich sa platnosti nariadenia č. 158/2013 položených vo vyššie uvedených spojených veciach C-283/14 a C-284/14. Žalobkyňa a Rada nepredložili námietky voči týmto návrhom na prerušenie konania.

14 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zaviazal Úniu zaplatiť žalobkyni náhradu škody vo výške 345 644 eur zvýšenú o ročné úroky vo výške 8 % odo dňa oznámenia rozsudku, prípadne konštatoval existenciu nároku na náhradu škody v jej prospech,

— zaviazal Komisiu a Radu na náhradu trov konania.

15 Žalobkyňa na pojednávaní subsidiárne žiadala Všeobecný súd, ako bolo uvedené aj v zápisnici z pojednávania, aby medzitýmnym rozsudkom konštatoval, že jej žaloba je prípustná a že Rada a Komisia sa dopustili pochybenia, ktoré mohlo založiť zodpovednosť Únie, a následne prerušil konanie až do vyhlásenia konečného rozhodnutia v konaní pred Finanzgerichtom Hamburg uvedenom v bode 9 vyššie.

16 Rada a Komisia navrhujú, aby Všeobecný súd:

— zamietol žalobu ako neprípustnú a subsidiárne ako nedôvodnú,

— zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania.

Právny rámec

O prípustnosti žaloby

17 Rada a Komisia vo svojich písomných vyjadreniach tvrdia, že táto žaloba musí byť zamietnutá ako neprípustná, keďže žalobkyňa nevyčerpala vnútroštátne opravné prostriedky, ktoré by mohli viesť k náhrade údajnej škody.

18 Podľa ustálenej judikatúry sa má žaloba o náhradu škody podľa článku 268 ZFEÚ a článku 340 druhého odseku ZFEÚ posudzovať z hľadiska celkového systému súdnej ochrany jednotlivcov zavedeného Zmluvou. Z toho vyplýva, že keď sa jednotlivec cíti byť poškodený riadnym uplatňovaním právnej úpravy Únie, ktorú považuje za protiprávnu, a udalosť, ktorá spôsobila údajnú škodu, bolo možné pripísať výlučne Únii, prípustnosť takej žaloby o náhradu škody by mohla byť v určitých prípadoch podmienená predchádzajúcim vyčerpaním vnútroštátnych opravných prostriedkov. Na to, aby to tak bolo, ešte treba, aby tieto vnútroštátne opravné prostriedky zabezpečili účinným spôsobom ochranu dotknutých osôb a aby mohli viesť k náhrade údajnej škody (pozri rozsudky z 30. mája 1989, Roquette frères/Komisia, 20/88, Zb., EU:C:1989:221, bod 15 a citovanú judikatúru, a z 23. novembra 2004, Cantina sociale di Dolianova a i./Komisia, T-166/98, Zb., EU:T:2004:337, bod 115 a citovanú judikatúru).

19 Za predpokladu, že v prejednávanej veci, ktorá sa vyznačuje vnútroštátnymi žalobami na dosiahnutie zaplatenia úrokov z vrátených antidumpingových ciel a touto žalobou o náhradu škody na súde Únie smerujúcou k náhrade škody vyplývajúcej zo zaplatenia bankových úrokov zo zmluvných pôžičiek z dôvodu straty likvidity v súvislosti so zaplatením týchto ciel, možno uplatňovať požiadavku na vyčerpanie vnútroštátnych opravných prostriedkov a nezávisle od rozsudku z 18. septembra 2014, Holcim (Romania)/Komisia (T-317/12, Zb., vec v odvolacom konaní, EU:T:2014:782, body 73 až 77), ktorý obmedzil prípady neprípustnosti z dôvodu nevyčerpania vnútroštátnych opravných prostriedkov, treba v každom prípade konštatovať, že nevyčerpanie vnútroštátnych opravných prostriedkov žalobkyňou nemôže viesť k neprípustnosti jej žaloby.

20 Správne alebo súdne opravné prostriedky, ktoré sú podané alebo ktoré môžu byť podané na vnútroštátne orgány vo veci samej, nemožno považovať za prostriedky, ktoré účinne zabezpečujú ochranu práv žalobkyne v zmysle judikatúry uvedenej v bode 18 vyššie a nemuseli byť preto vyčerpané na účely prípustnosti tejto žaloby.

21 Keďže námietka neprípustnosti je z povahy veci vznesená proti žalobcovi, ktorý nevyčerpal vnútroštátne opravné prostriedky, súd Únie najmä s prihliadnutím k analýze budúcej pravdepodobnej účinnosti vnútroštátnych opravných prostriedkov takúto námietku neprípustnosti zamietol, ak bol výsledok vnútroštátnych opravných prostriedkov „obzvlášť neistý“ (rozsudok z 30. mája 1984, Eximo Molkereierzeugnisse Handelsgesellschaft/Komisia, 62/83, Zb., EU:C:1984:197, bod 15; pozri tiež

v tomto zmysle rozsudok z 26. februára 1986, Krohn Import-Export/Komisia, 175/84, Zb., EU:C:1986:85, bod 28) alebo ak bolo uplatnenie týchto prostriedkov „neprimerane náročné“ (rozsudok Cantina sociale di Dolianova a i./Komisia, už citovaný v bode 18 vyššie, EU:T:2004:337, bod 117). Z toho vyplýva, že uloženie dôkazného bremena žalobcovi, proti ktorému je uplatnené nevyčerpanie vnútroštátnych opravných prostriedkov, nemôže ísť nad rámec predloženia nepriamych dôkazov, ktoré môžu vyvolať vážne pochybnosti o účinnosti ochrany poskytovanej vnútroštátnymi opravnými prostriedkami (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudky z 26. októbra 1993, Caronna/Komisia, T-59/92, Zb., EU:T:1993:91, bod 35, a z 9. marca 2005, L/Komisia, T-254/02, Zb. VS, EU:T:2005:88, bod 148).

22 V prejednávanej veci žalobkyňa takéto informácie poskytla.

23 Žalobkyňa tak podrobne uviedla predpisy, ktoré sa uplatňujú, a poukázala na skutočnosť potvrdenú aj Radou vo vyjadrení k žalobe, že tieto predpisy neumožňujú vrátenie úrokov požadovaných vo veci samej.

24 Článok 241 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307) v znení zmien a doplnení (ďalej len „colný kódex Spoločenstva“) uplatniteľný na skutkový stav vo veci samej, ako to na pojednávaní potvrdili aj Rada a Komisia, stanovuje:

„Ak colné orgány vrátia dovozné alebo vývozné clo alebo úverový úrok alebo úrok z omeškania vybratý pri platbe týchto ciel, nie sú povinné zaplatiť úroky. Colné orgány však úrok zaplatia, ak:

— rozhodnutie o vyhovení žiadosti o vrátenie cla nebolo vykonané do 3 mesiacov od jeho prijatia,

— tak ustanovujú národné právne predpisy.

…“

25 V prejednávanej veci zo žiadnej časti spisu nevyplýva a žiadny účastník konania netvrdí, že rozhodnutie ukladajúce vrátenie nebolo vykonané v lehote stanovenej v článku 241 prvom odseku prvej zarážke colného kódexu Spoločenstva. Okrem toho vnútroštátne ustanovenie uplatniteľné v zmysle článku 241 prvého odseku druhej zarážky colného kódexu Spoločenstva, t. j. § 236 Abgabenordnung (nemecký daňový zákonník) stanovuje zaplatenie úrokov len vtedy, ak bolo vrátenie predmetného cla nariadené rozhodnutím vnútroštátneho súdu, čo tak v tomto prípade nebolo.

26 Žalobkyňa navyše v prílohe žaloby a v liste zaslanom v odpovedi na otázku položenú Všeobecným súdom oznámila rozhodnutia vnútroštátnych orgánov, ktoré všetky odmietli priznať požadované úroky na základe ustanovení uvedených v predchádzajúcom bode, ako aj list predsedu štvrtej komory Finanzgerichtu Hamburg z 5. februára 2015, ktorý na prvý pohľad potvrdil toto odmietnutie vo veci označenej ako „pilotná vec“ vo vnútroštátnom spore týkajúcom sa vyplatenia úrokov z vrátených antidumpingových ciel (pozri bod 9 vyššie).

27 Všetky tieto rozhodnutia okrem iného odmietli uplatniť v prejednávanom prípade riešenie prijaté v rozsudku z 27. septembra 2012, Zuckerfabrik Jülich a i. (C-113/10, C-147/10 a C-234/10, Zb., EU:C:2012:591, body 65 až 67; pozri tiež rozsudok z 18. apríla 2013, Irimie, C-565/11, Zb., EU:C:2013:250, body 21 a 22). Podľa tohto rozsudku osoby podliehajúce súdnej právomoci, ktoré majú právo na vrátenie bezdôvodne zaplatených súm v podobe produkčných odvodov v sektore cukru stanovených neplatným nariadením, majú takisto právo na zaplatenie zodpovedajúcich úrokov (rozsudok Zuckerfabrik Jülich a i., už citovaný, EU:C:2013:250, bod 67), pričom Súdny dvor v tejto oblasti stanovil zásadu, podľa ktorej sú členské štáty povinné vrátiť sumy daní vybraté v rozpore s právom Únie spolu s úrokmi (rozsudok Zuckerfabrik Jülich a i., už citovaný, EU:C:2012:591, bod 66).

28 Aj keď, ako tvrdí Komisia, nemožno úplne vylúčiť, že na základe rozsudku Zuckerfabrik Jülich a i., už citovaného v bode 27 vyššie (EU:C:2012:591), výkon vnútroštátnych opravných prostriedkov bude viesť k zaplateniu žiadaných úrokov, skutočnosti predložené žalobkyňou v prejednávanej veci postačujú na vážne spochybnenie takéhoto výsledku.

29 Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobkyňa dostatočne preukázala neúčinnosť vnútroštátnych opravných prostriedkov bez toho, aby bolo potrebné čakať na výsledok začatých vnútroštátnych konaní.

30 V dôsledku toho námietka neprípustnosti založená na nevyčerpaní vnútroštátnych opravných prostriedkov musí byť zamietnutá, rovnako ako návrh na prerušenie konania v predmetnej veci až do ukončenia vyššie uvedených vnútroštátnych konaní predložený Komisiou.

O dôvodnosti žaloby

31 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že založenie mimozmluvnej zodpovednosti Únie v zmysle článku 340 druhého odseku ZFEÚ za protiprávne konanie jeho orgánov podlieha splneniu viacerých podmienok, konkrétne nezákonnosti konania vytýkaného inštitúciám, existencie skutočnej škody a príčinnej súvislosti medzi údajným konaním a uvádzanou škodou (pozri rozsudky z 19. apríla 2012, Artegodan/Komisia, C-221/10 P, Zb., EU:C:2012:216, bod 80 a citovanú judikatúru, a zo 16. mája 2013, Gap granen & producten/Komisia, T-437/10, EU:T:2013:248, bod 16 a citovanú judikatúru).

O protiprávnej povahe konania inštitúcií

32 Žalobkyňa tvrdí, že z rozsudku GLS, už citovaného v bode 7 vyššie (EU:C:2012:158), vyplýva, že Komisia a Rada porušili svoju povinnosť starostlivosti, ako aj zásadu riadnej správy vecí verejných tým, že nedodržali požiadavky článku 2 ods. 7 písm. a) základného nariadenia a určili normálnu hodnotu predmetného výrobku na základe cien skutočne zaplatených alebo splatných v Únii za podobný výrobok bez vynaloženia náležitej starostlivosti požadovanej s cieľom určiť túto hodnotu na základe cien platených za taký istý výrobok v tretích krajinách s trhovým hospodárstvom.

33 Súdny dvor vo svojom rozsudku GLS, už citovanom v bode 7 vyššie (EU:C:2012:158, bod 36), konštatoval, že Komisia a Rada tým, že určili normálnu hodnotu príslušného výrobku na základe cien skutočne zaplatených alebo splatných v Únii za podobný výrobok bez toho, aby vynaložili všetku náležitú starostlivosť s cieľom stanoviť túto hodnotu na základe cien platených za rovnaký výrobok v tretích krajinách s trhovým hospodárstvom, porušili požiadavky vyplývajúce z článku 2 ods. 7 písm. a) základného nariadenia.

34 Z tohto rozsudku po prvé vyplýva, že neplatnosť nariadenia č. 1355/2008, a tak aj údajné protiprávne konanie v prejednávanej veci možno pripísať tak Komisii, ktorá viedla antidumpingové konanie a prijala dočasné antidumpingové nariadenie, ako aj Rade, ktorá prijala konečné antidumpingové nariadenie potvrdzujúce dočasné nariadenie.

35 Z toho po druhé vyplýva, že týmto dvom inštitúciám bolo vytýkané porušenie ich povinnosti náležitej starostlivosti, ktoré v podstate zodpovedá povinnosti starostlivosti a zásade riadnej správy vecí verejných, ktorých porušenie tvrdí žalobkyňa pri uplatňovaní ustanovení článku 2 ods. 7 písm. a) základného nariadenia, ktoré určuje metódu výpočtu normálnej hodnoty.

36 V tomto ohľade treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry len dostatočne závažné porušenie právnej normy, ktorej predmetom je priznanie práv jednotlivcom, umožňuje založiť mimozmluvnú zodpovednosť Únie a že na účely posúdenia existencie dostatočne závažného porušenia právnej normy treba zohľadniť mieru voľnej úvahy, ktorou disponuje inštitúcia, ktorá vydala akt. Ak inštitúcie disponujú voľnou úvahou, rozhodujúcim kritériom na posúdenie, či je porušenie práva Únie dostatočne závažné, je kritérium zjavného a závažného prekročenia hraníc, ktoré boli tejto voľnej úvahe uložené.

Naopak, ak disponuje len značne malou mierou voľnej úvahy, dokonca žiadnou, samotné porušenie práva Únie nepostačuje na preukázanie existencie dostatočne závažného porušenia (pozri rozsudky zo 4. júla 2000, Bergaderm a Goupil/Komisia, C-352/98 P, Zb., EU:C:2000:361, body 42 až 44 a citovanú judikatúru, a z 2. marca 2010, Arcelor/Parlament a Rada, T-16/04, Zb., EU:T:2010:54, bod 141 a citovanú judikatúru).

37 Na úvod treba preto určiť mieru voľnej úvahy, ktorou disponovali inštitúcie pri uplatňovaní článku 2 ods. 7 písm. a) základného nariadenia.

– O miere voľnej úvahy inštitúcií

38 Na účely stanovenia rozsahu miery voľnej úvahy, ktorou disponovali inštitúcie, treba vopred určiť konanie, ktoré je osobitne vytýkané týmto inštitúciám pri uplatňovaní článku 2 ods. 7 písm. a) základného nariadenia a vo veci samej nezákonnosti, ktorá odôvodnila vyhlásenie neplatnosti nariadenia č. 1355/2008. Takýto prístup vysvetľuje skutočnosť, že uplatnenie určitého ustanovenia môže zahŕňať rôzne akty, v prípade ktorých inštitúcia poverená jeho vykonaním nedisponuje nevyhnutne rovnakou mierou voľnej úvahy. Ide najmä o prípad ustanovení určujúcich metódy výpočtu hodnoty, akou je normálna hodnota používaná pri výpočte dumpingového rozpätia (pozri pre analogický postup, pokiaľ ide o metódu výpočtu ceny dovozu v sektore obilnín, rozsudok Gap granen & producten/Komisia, už citovaný v bode 31 vyššie, EU:T:2013:248, body 30 až 41).

39 V prejednávanej veci v rozpore s tvrdením žalobkyne nezákonnosť vytýkaná inštitúciám nespočíva v skutočnosti, že zvolila subsidiárnu metódu výpočtu založenú na cenách uplatňovaných v Únii namiesto metódy založenej na cenách uplatňovaných v tretej krajine s trhovou ekonomikou, t. j. voľba, pri ktorej nedisponovala žiadnou mierou voľnej úvahy (pozri v tomto zmysle rozsudok GLS, už citovaný v bode 7 vyššie, EU:C:2012:158, bod 26, a návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veci GLS, C-338/10, Zb., EU:C:2011:636, bod 97).

40 V rozpore s tým, čo okrem iného na pojednávaní tvrdila žalobkyňa, Komisii nebolo vytýkané ani to, že vôbec nepreskúmala údaje poskytnuté Eurostatom na účely výpočtu normálnej hodnoty dotknutého výrobku. Súdny dvor vytýkal Komisii, ako vyplýva z rozsudku GLS, už citovaného v bode 7 vyššie (EU:C:2012:158, body 34 až 36; pozri tiež návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veci GLS, už citované v bode 39 vyššie, EU:C:2011:636, body 107 až 119), že s požadovanou náležitou starostlivosťou nepreskúmala údaje Eurostatu, t. j. že nevyužila dostatočne tieto štatistické údaje a nevykonala svoje zisťovania v tretej krajine s trhovou ekonomikou na základe uvedených údajov.

41 Komisia však v tomto ohľade disponuje mierou voľnej úvahy, jednak v súvislosti s analýzou údajov Eurostatu a jednak s vedením jej vyšetrovaní na základe tejto analýzy.

42 Skutočnosť zdôraznená Komisiou, že údaje získané na účely určenia tretej krajiny s trhovou ekonomikou v zmysle článku 2 ods. 7 písm. a) základného nariadenia sú nevyhnutne hospodárske údaje, ktoré vedú ku komplexným posúdeniam, ako určenie existencie a významu výroby dotknutého výrobku alebo podobného výrobku v uvedenej krajine výrobku potvrdzuje na jednej strane mieru voľnej úvahy inštitúcií pri skúmaní údajov Eurostatu (pozri v tomto zmysle rozsudky z 22. októbra 1991, Nölle, C-16/90, Zb., EU:C:1991:402, body 11 až 17; z 29. mája 1997, Rotexchemie, C-26/96, Zb., EU:C:1997:261, bod 10, a z 28. septembra 1995, Ferchimex/Rada, T-164/94, Zb., EU:T:1995:173, bod 66).

43 Ustanovenia základného nariadenia, ktoré stanovujú, že Komisia určí tretiu krajinu s hospodárskym trhom na základe „spoľahlivých dostupných informácií“ [článok 2 ods. 7 písm. a) druhý pododsek základného nariadenia], tým, že jej ponechá mieru voľnej úvahy pri určení dostupnosti informácií, keďže stanovené spôsoby vyšetrovania sú fakultatívne a sú o to ťažšie vykonateľné vo veci samej, že sa týkajú len informácií týkajúcich sa tretích krajín (článok 6 ods. 4 základného nariadenia) a zároveň

mieru voľnej úvahy pri určení spoľahlivosti získaných informácií, pričom kontrola ich presnosti sa má vykonať len „v miere, v akej je to možné“ (článok 6 ods. 8 základného nariadenia), potvrdzujú na druhej strane mieru voľnej úvahy, ktorou disponujú inštitúcie pri vedení vyšetrovaní od prvých vykonaných analýz.

44 Tieto závery nie sú spochybnené tvrdením Súdneho dvora v bode 32 rozsudku GLS, už citovaného v bode 7 vyššie (EU:C:2012:158; pozri tiež návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veci GLS, už citované v bode 39 vyššie, EU:C:2011:636, body 101 a 102), podľa ktorého je Komisia povinná *ex offo* skúmať všetky dostupné informácie, keďže jej úloha v antidumpingovom konaní nie je úlohou rozhodcu, ktorého právomoci sa obmedzujú na rozhodovanie iba z hľadiska informácií a dôkazov predložených účastníkmi vyšetrovania. Súdny dvor týmto tvrdením spresnil zdroje „dostupných informácií“, z ktorých mala Komisia vychádzať pri svojej analýze a ktoré sa nemali obmedzovať len na informácie poskytnuté účastníkmi, a nezamýšľal zúžiť mieru voľnej úvahy Komisie pri určení dostupnosti informácií pochádzajúcich z týchto zdrojov, a to o to viac, že Súdny dvor odkázal v tom istom bode rozsudku GLS, už citovanom v bode 7 vyššie (EU:C:2012:158) na vyšetrovacie právomoci stanovené v článku 6 ods. 4 základného nariadenia.

45 Keďže Komisia vo veci samej disponovala voľnou úvahou, žalobkyňa musí preukázať zjavné a závažné prekročenie tejto voľnej úvahy na účely založenia zodpovednosti Únie.

– O zjavnom a závažnom prekročení hraníc voľnej úvahy inštitúcií

46 Na úvod treba spresniť, že nedostatok náležitej starostlivosti je jedným z kritérií zavedených judikatúrou na posúdenie toho, či nezrovnalosť alebo chyba, ktorej sa dopustila inštitúcia, predstavuje dostatočne závažné porušenie práva Únie (pozri rozsudok Gap granen & producten/Komisia, už citovaný v bode 31 vyššie, EU:T:2013:248, bod 28 a citovanú judikatúru). Z tohto dôvodu povinnosť náležitej starostlivosti slúži na „charakterizovanie“ porušenia inej zásady alebo iného pravidla práva Únie. Naopak v prejednávanom prípade predstavuje povinnosť náležitej starostlivosti zásadu, ktorej porušenie sa tvrdí a bolo konštatované Súdnym dvorom.

47 V tejto súvislosti z judikatúry vyplýva, že na to, aby porušenie povinnosti náležitej starostlivosti mohlo byť považované za zjavné a závažné prekročenie hraníc voľnej úvahy inštitúcie, musí byť povinnosť náležitej starostlivosti úplne nedodržaná, pričom nepostačuje len nesprávne posúdenie rozsahu záväzkov vyplývajúcich z tejto povinnosti (pozri, pokiaľ ide o zásady riadnej správy vecí verejných a starostlivosti, rozsudok z 18. septembra 1995, Nölle/Rada a Komisia, T-167/94, Zb., EU:T:1995:169, bod 89 a citovanú judikatúru).

48 Treba preto určiť, či v prejednávanej veci konanie Komisie predstavuje úplné nesplnenie povinností vyplývajúcich z povinnosti náležitej starostlivosti alebo len nesprávne posúdenie rozsahu uvedených povinností.

49 Ako vyplýva z bodu 40 vyššie, Súdny dvor vo svojom rozsudku GLS, už citovanom v bode 7 vyššie (EU:C:2012:158), vyhlásil nariadenie č. 1355/2008 za neplatné z dôvodu, že Komisia porušila svoju povinnosť náležitej starostlivosti tým, že nevykonávala svoje vyšetrovania na základe údajov Eurostatu týkajúcich sa dovozov dotknutého výrobku do Únie, ktorý mal pôvod v tretích krajinách s trhovým hospodárstvom.

50 Inštitúcie tým však úplne neporušili svoje záväzky vyplývajúce z povinnosti náležitej starostlivosti.

51 Komisia sa totiž nezbavila povinnosti vykonať vyšetrovanie na účely vyhľadania tretích krajín, pretože nebol predložený návrh dotknutých účastníkov z tretej krajiny s trhových hospodárstvom; nedopustila sa teda konania, ktoré by mohlo predstavovať zjavné a závažné porušenie jej povinnosti náležitej

starostlivosti (pozri analogicky rozsudky Nölle/Rada a Komisia, už citovaný v bode 47 vyššie, EU:T:1995:169, bod 88, a zo 16. septembra 2013, ATC a i./Komisia, T-333/10, Zb., EU:T:2013:451, body 88 a 91).

52 Ako vyplýva z odôvodnenia 40 nariadenia č. 642/2008 a ako bolo uvedené na pojednávaní, Komisia počas antidumpingového konania viedla vyšetrovanie *ex offo*. Presnejšie, vzhľadom na skutočnosť, že toto konanie bolo začaté v nadväznosti na sťažnosť španielskeho združenia, Komisia požiadala španielske orgány, aby vykonali potrebné kontroly a posúdenia na účely určenia tretích krajín s hospodárskym trhom vyvážajúcich dotknutý výrobok do Únie. Vďaka tomuto vyšetrovaniu Komisia odhalila existenciu dvoch thajských výrobcov dotknutého výrobku, ktorým poslala dotazníky.

53 Ako zdôraznil generálny advokát Bot, Komisii nemožno vytýkať, že si takýmto konaním vo vzťahu k obom predmetným podnikom nesplnila povinnosť náležitej starostlivosti. Podmienky, za ktorých sa Komisia na tieto podniky obrátila, a lehota, v ktorej boli vyzvané na vyplnenie formulára, im umožnila ho vyplniť, takže im možno túto nečinnosť v plnom rozsahu pripísať, a to o to viac, že Komisia nemá k dispozícii žiadny prostriedok nátlaku voči podnikom z tretej krajiny, ktorý by jej umožnil donútiť ich k spolupráci (návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veci GLS, už citované v bode 39 vyššie, EU:C:2011:636, body 115 a 116).

54 Naopak Komisia mala v nadväznosti na neposkytnutie odpovede týchto dvoch thajských podnikov vykonať vyšetrovania, a to tým skôr, že mala na to k dispozícii potrebný čas, pretože k neúspechu jej postupov v prípade uvedených podnikov došlo v decembri 2007 a dočasné nariadenie bolo prijaté v júli 2008. Komisia tak nevykonaním svojich vyšetrovaní nevyvinula vážne a dostatočné úsilie (pozri v tomto zmysle rozsudok GLS, už citovaný v bode 7 vyššie, EU:C:2012:158, bod 34, a návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veci GLS, už citované v bode 39 vyššie, EU:C:2011:636, body 117 a 119; pozri tiež analogicky rozsudok Nölle/Rada a Komisia, už citovaný v bode 47 vyššie, EU:T:1995:169, bod 88).

55 Komisia preto nesprávne posúdila rozsah jej povinností vyplývajúcich z jej povinnosti náležitej starostlivosti, ale neporušila úplne záväzky vyplývajúce z tejto povinnosti.

56 Z vyššie uvedeného vyplýva, že inštitúciám v prejednávanej veci nemožno vytýkať žiadny akt alebo konanie, ktorých povaha by založila zodpovednosť Únie.

57 Zodpovednosť Únie tak nebude založená, pretože na zamietnutie žiadosti o náhradu škody stačí, aby nebola splnená jedna z troch povinností založenia tejto zodpovednosti, pričom nie je potrebné skúmať, či sú splnené ďalšie dve podmienky (rozsudok z 20. februára 2002, Förde-Reederei/Rada a Komisia, T-170/00, Zb., EU:T:2002:34, bod 37; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok z 15. septembra 1994, KYDEP/Rada a Komisia, C-146/91, Zb., EU:C:1994:329, bod 81).

58 Pre úplnosť však treba ešte skúmať, či existuje dostatočne priama a určitá príčinná súvislosť medzi tvrdeným protiprávnym konaním a údajne spôsobenou škodou.

O príčinnej súvislosti medzi zavinením a škodou

59 Podľa ustálenej judikatúry uvádzaná ujma musí vyplývať dostatočne priamo z vytýkaného konania, pričom toto konanie musí byť rozhodujúcou príčinou ujmy, pretože neexistuje povinnosť napraviť všetky, teda aj vzdialené škodlivé dôsledky protiprávneho stavu (rozsudok zo 4. októbra 1979, Dumortier a i./Rada, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 a 45/79, Zb., EU:C:1979:223, bod 21; pozri tiež rozsudok z 10. mája 2006, Galileo International Technology a i./Komisia, T-279/03, Zb., EU:T:2006:121, bod 130 a citovanú judikatúru). Predloženie dôkazu o existencii príčinnej súvislosti medzi vytýkaným konaním a uvádzanou ujmou prináleží žalobcovi (pozri rozsudok z 30. septembra 1998, Coldiretti a i./Rada a Komisia, T-149/96, Zb., EU:T:1998:228, bod 101 a citovanú judikatúru).

60 Takáto príčinná súvislosť nebola však žalobkyňou preukázaná.

61 Dôkazy poskytnuté žalobkyňou neumožňujú preukázať, že úroky, ktoré údajne tvorili jej ujmu, zodpovedali zmluvným pôžičkám uzavretým v súvislosti so stratou likvidity z dôvodu zaplatenia sporných antidumpingových ciel.

62 Jediný poskytnutý dôkaz, ktorým je príloha A4 žaloby s názvom „Výkaz o dodatočne vynaložených výdavkoch na úroky“, uvádza vo forme tabuľky úroky splatné za určité obdobie (stĺpec nazvaný „Gesamtzinsen“, t. j. „Celkové úroky“), pričom spresňuje úrokové sadzby (stĺpec „Zinssatz“), ako aj sumy, na ktoré sa vzťahujú (stĺpec „Betrag“). Okrem toho, že táto príloha nijako nespresňuje povahu týchto súm, teda okrem odkazu zahŕňajúceho pojem „Daňový výmer“ („Steuerbescheid“) s uvedením čísla, treba uviesť, že bola vypracovaná žalobkyňou na účely tejto žaloby, ako potvrdila aj na pojednávaní. Sama osebe preto nestačí na preukázanie údajnej súvislosti medzi úrokmi, pôžičkami a antidumpingovými clami, ktoré boli neoprávnene uložené nariadením č. 1355/2008, ak neexistujú dôkazy pochádzajúce z externého zdroja alebo iné úradné dokumenty, ktoré by ich mohli potvrdiť (pozri, pokiaľ ide o uznanie slabej dôkaznej sily dokumentov predložených žalobcom, uznesenie z 3. septembra 2014, Diadikasia Symvouloi Epicheiriseon/Komisia, T-261/12, EU:T:2014:755, bod 38).

63 Okrem toho, aj keby sa predpokladalo, že by prílohy C2 a C3 repliky mohli byť vyhlásené za prípustné, hoci boli predložené oneskorene bez odôvodnenia tohto oneskorenia, neumožnili by lepšie preukázať uvádzanú príčinnú súvislosť.

64 Je pravda, že príloha C2 potvrdzuje údajmi, ktoré obsahuje (výpisy z bankových účtov, daňový výmer a oznámenie o vrátení vydané colnými orgánmi, colné vyhlásenia a žiadosti o vrátenie predložené žalobkyňou a ďalšími štyrmi spoločnosťami), úhradu a vrátenie antidumpingových ciel, ako aj dotknutých súm. Príloha C3 obsahujúca potvrdenia banky žalobkyne, ktoré uvádzajú hlavné podmienky jej úverových zmlúv (požičané sumy, úrokové sadzby, výšku úrokov, trvanie), preukazuje okrem iného zaplatenie úrokov. Okrem toho možno uviesť, že podľa analýzy, ktorá sa však stala zložitou najmä málo zrozumiteľným vypracovaním viacerých dokumentov uvedených v prílohe C2, zodpovedajú určité sumy alebo určité doplatky uvedené v prílohe C2 určitým sumám uvedeným v prílohe A4 ako požičané sumy a že úrokové sadzby uvedené v prílohe C3 zodpovedajú úrokovým sadzbám v prílohe A4.

65 Spojený výklad troch predmetných príloh však ako taký neumožňuje preukázať, že žalobkyňa uzavrela zmluvy o pôžičkách z dôvodu neoprávnene zaplatených antidumpingových ciel a nie len na všeobecné financovanie svojej činnosti nezávisle od predmetných antidumpingových ciel. Na jednej strane, ako správne zdôraznila Rada na pojednávaní, prílohy C2 a C3 spolu nesúvisia, pretože požičané sumy, ktoré sú uvedené v prílohe C3, predstavujú oveľa vyššie sumy ako je výška neoprávnene zaplatených antidumpingových ciel vyplývajúcich z prílohy C2. Na strane druhej prílohy C2 a C3 navyše umožňujú poskytnúť overené informácie, pretože pochádzajú z externých zdrojov a/alebo sú vypracované vo forme oficiálnych dokumentov týkajúcich sa výšky predmetných antidumpingových ciel a úrokových sadzieb (pozri bod 64 vyššie), ale nenahrádzajú nedostatočnú dôkaznú silu prílohy A4 (pozri bod 62 vyššie) a nepostačujú tak ani v spojení s prílohou A4 na preukázanie súvislosti medzi neoprávnene zaplatenými antidumpingovými clami, zmluvnými pôžičkami a úhradou zodpovedajúcich úrokov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. februára 2001, T. Port/Komisia, T-1/99, Zb., EU:T:2001:36, body 72 a 73).

66 Potreba žalobkyne uzavrieť vyššie uvedené pôžičky z dôvodu sporných antidumpingových ciel je o to viac pochybná, že vo svojej replike uznala, ako to potvrdili aj Rada a Komisia, že preniesla tieto clá na svojich zákazníkov. Žalobkyňa tak mohla byť nanajvýš nútená použiť pôžičku na financovanie svojich nákupov pred očakávaným predajom jej výrobkov a súčasným prenesením antidumpingových ciel na jej zákazníkov, ale nebola vôbec povinná požičať si predmetné sumy na oveľa dlhšie obdobie vyplývajúce z prílohy A4 žaloby, t. j. na obdobie od úhrady predmetných antidumpingových ciel až do ich vrátenia colnými orgánmi. Navyše Rada zdôraznila, pričom jej v tomto bode žalobkyňa neprotirečila, že činnosť,

na ktorú sa vzťahujú antidumpingové clá, predstavovala len najviac 6 % obratu dovozcov, ako je žalobkyňa, podliehajúcich antidumpingovému vyšetrovaniu, čo pri absencii dôkazu a argumentácie v opačnom zmysle prezentovanej žalobkyňou len málo pravdepodobne viedlo k strate likvidity z dôvodu zaplatenia sporných antidumpingových ciel vyžadujúcej využitie pôžičky.

67 Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobkyňa nepreukázala existenciu príčinnej súvislosti medzi uvádzaným zavinením a ujmou.

68 Táto podmienka založenia zodpovednosti Únie teda nebola splnená, pričom nie je potrebné rozhodnúť o tvrdeniach Rady a Komisie o prerušení tejto príčinnej súvislosti z dôvodu nedbanlivého konania žalobkyne a opätovného zavedenia sporných antidumpingových ciel nariadením č. 158/2013. Z toho tiež vyplýva, že nie je potrebné vyhovieť návrhu Komisie na prerušenie tohto konania založenému na skutočnosti, že o dvoch prejudiciálnych otázkach týkajúcich sa posúdenia platnosti nariadenia č. 158/2013 (spojené veci C-283/14, CM Eurologistik, a C-284/14, GLS) v súčasnosti prebieha konanie na Súdnom dvore.

69 Táto žaloba preto musí byť zamietnutá ako nedôvodná vo svojich hlavných a subsidiárnych návrhoch, pričom na jednej strane nie je potrebné rozhodnúť o údajnej čiastočnej neprípustnosti žaloby v rozsahu, v akom sa týka úrokov súvisiacich s úverovými zmluvami uzavretými z dôvodu antidumpingových ciel zaplatených za dovozy uskutočnené ďalšími štyrmi spoločnosťami a na druhej strane o námietke neprípustnosti založenej na zneužití konania, pretože žaloba sa v skutočnosti týka zrušenia rozhodnutí vnútroštátnych colných orgánov.

O trovách

70 Podľa článku 134 ods. 1 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobkyňa nemala vo veci úspech, je opodstatnené uložiť jej povinnosť znášať svoje vlastné trovy konania a nahradiť trovy konania vynaložené Radou a Komisiou v súlade s ich návrhmi.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (druhá komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. Žaloba sa zamieta.

2. I. Schroeder KG (GmbH & Co.) je povinná nahradiť trovy konania.

Martins Ribeiro Gervasoni Madise

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 23. septembra 2015.

Podpisy